

Innovation Title

કૂવામાંથી માટી ખેંચવાનું ડ્રમ

Category

બિન-ખેત ઓજારો

Notebook Number

lok(૬)૧-૨, Jan-Feb-૨૦૦૧, Pg No. ૮

Brief

કૂવા ખોદતી વખતે કૂવામાંથી માટી ખેંચવા માટે ઓછા શ્રમ થી વધુ માટી બહાર કાઢવા માટેનું લાકડાના બે પાંખિયા પર ગોઠવેલ લોખંડના ડ્રમનો ઉપયોગ.

Detail

સામાન્ય રીતે કૂવો ખોદતી વખતે બળદ અથવા માણસો દ્વારા દોરડું ખેંચી માટી બહાર કાઢવામાં આવે છે. જેમાં ખૂબ ખેંચાણ બળ લાગે છે. વળી, કાર્યની ઝડપ પણ ઓછી હોય છે. આ સમસ્યાના ઉકેલ માટે નર્મદા જિલ્લાના સાકવા સ્થિત ધીરેન્દ્ર સોનેજીએ વિચાર્યું કે દોરડું ખેંચીને ચાલવું પડે છે. તેની જગ્યાએ ડ્રમ ઉપર દોરડું વીંટાય તેવી રચના કરીએ તો કેવું ?

ખેડૂતના જણાવ્યા મુજબ, સૌ પ્રથમ અમે કાગળ ઉપર આકૃતિ દોરી અને તે મુજબ લાકડાના બે પાંખિયા ઉપર લોખંડનો ડ્રમ ગોઠવ્યો. ડ્રમની બે બાજુ હાથાની રચના કરી. જેને ફેરવવાથી આકૃતિમાં બતાવ્યા મુજબ, ડ્રમ ઉપર દોરડું વીંટાતું જાય અને કૂવામાંથી માટી ઊંચકાય, તેથી ઊલટું દોરડું ખુલતું જાય તેમ કૂવામાં ઉતરતું જાય. આ સાધનની મુખ્ય વિશેષતા અન્ય પદ્ધતિની તુલનામાં નીચે મુજબ જોવા મળી છે.

આ પદ્ધતિ પરંપરાગત છે.

(૧) સાતથી દસ વ્યક્તિઓ ભેગા મળી અથવા બળદ દ્વારા દોરડું ખેંચે છે.

(૨) ૨૫ થી ૩૫ કિલો માટી ખેંચી શકાય.

(૩) વધુ ઊંડાઈએથી ખેંચવામાં શ્રમ વધુ લાગે. વળી અધવચ્ચે ઉભું રાખવામાં શ્રમ લાગે છે.

(૪) દોરડું અને ગરગડી સિવાય કોઈ વિશેષ સાધનની જરૂર પડતી નથી.

ડ્રમ દ્વારા

(૧) ડ્રમ માત્ર બે વ્યક્તિઓ ફેરવે છે.

(૨) ૪૦થી ૬૦ કિલો માટી ખેંચી શકાય.

(૩) ૮૦ થી ૧૦૦ ફૂટ ઊંડાઈ સુધી આરામથી ખેંચી શકાય છે. અધવચ્ચે ઉભું રાખવા બ્રેકની વ્યવસ્થા છે.

(૪) તારનું દોરડું, ગરગડી અને લોખંડના ડ્રમનું કુલ વજન ૩૦ કિલો છે. કિં.રૂ. ૨૦૦૦/-

Method of Use

Caution

Benefit

Condition

Material Used

લોખંડના ડ્રમ

IPR Status

Keywords

માટી, ખેંચવાનું, લોખંડ, ડ્રમ, કૂવો, ગરગડી, પુલ્લી, નર્મદા

Member ID	DTP૦૦૧૦૦૦૦૦૨૮૨૧		Member Type	Innovator
First Name	ધીરેન્દ્રભાઈ	Middle Name		Last Name
Profession	ખેતી	Designation	ખેડૂત	
Address 1				
Village	મુ. સાકવા, પો. સમારીયા	Taluka	રાજપીપળા	
District	Narmada	State	Gujarat	Country India
Biography				